



# HLAS SRDCA

„Veru hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstať nik väčší ako Ján Krstiteľ.“

(Mt 11, 11)

ŠTVRŤROČNÍK RÍMSKOKATOLÍCKEJ FARNOSTI RIMAVSKÁ SOBOTA

Ročník VII.  
Číslo 3.  
Október 2022

## Pastiersky list Mons. Stanislava Stolárika pred druhou Rožňavskou novénou 9. októbra 2022

Drahí bratia a sestry,

prihováram sa vám v mariánskom mesiaci posvätného ruženca a teším sa z každej modlitby ruženca, ktorú sa modlite spoločne v kostoloch, v rodinách. Teším sa aj z každej osobnej modlitby ruženca. Modlitba ruženca dáva príležitosť rozjímať nad tajomstvami života Pána Ježiša, Panny Márie, a vťahuje nás uvažovať aj nad postojmi nielen súčasníkov nášho Pána, ale aj nad našimi osobnými postojmi, zmýšlaním a konaním. S modlitbou posvätného ruženca sú spojené veľké prisľúbenia, ktorými možno vyprosiť veľmi veľa pre seba, svojich drahých i pre svet.

O týždeň, v nedeľu 16. októbra začne 2. Rožňavská novéra, pri slávení ktorej môžeme znova vytvoriť silnú jednotu spoločenstva vo všetkých farnostiach diecézy. Kedže budú k dispozícii aj modlitby Novény v maďarskom jazyku, naše diecézne spoločenstvo modlitby môže byť úplné. Podľa vzoru Trnavskej novény, svoju úctu k Rožňavskej Panne Márii môžu prejaviť maďarsky hovoriaci veriaci vo svojom jazyku pri sv. omši v sobotu 22. októbra o 10:00 h.

Chcem hned' v úvode podakovať všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do prvej Rožňavskej novény (16. – 24.10. 2021). Bolo to vzájomné obohatenie diecézneho spoločenstva.

Dnešné 1. čítanie z Druhej knihy kráľov (2 Kr 5, 14-17) hovorí o zázračnom uzdravení Námana zo Sýrie, ktorý sa však jednoduchému úkonu, ktorý mu kázal urobiť prorok Elizeus - ponoriť sa do rieky Jordán v Izraeli, veľmi vzpelal, hoci mu to malo navrátiť zdravie (porov 2 Kr 5, 10). Namietal: „Nie sú rieky Damasku Abana a Farfar lepšie ako



všetky rieky Izraela?! Nemôžem sa v nich okúpať a očistiť sa?“ (2 Kr 5, 12). Až keď uveril slovám mladej izraelskej slúžky v Sýrii, ktorá ho nasmerovala práve k prorokovi Elizeovi (porov. 2 Kr 5, 3), a nechal sa prehovoriť sluhami, aby túto ľahkú vec predsa len spravil (porov. 2 Kr 5, 13), urobil tento navonok veľmi zanedbateľný krok a sa uzdravil.

Dnes, keď je toľko atraktívnych pomôcok a prostriedkov na spríjemnenie života a v medicíne i na vyliečenie predtým neliečiteľných chorôb, badáme, že o ponuky duchovného charakteru sa nejaví očakávaný záujem. Ešte tak o rôzne ezoterické praktiky, to áno, ale o duchovnú pomoc Katolíckej cirkvi tento záujem akoby sa umenšoval. Dnešný človek, ktorý by mal naplno uveriť v silu sviatostí, ktoré sú dobrami Cirkvi, sa správa ako spomínany Náman. Dnešný človek prijíma dosť skepticicky, že také jednoduché úkony

pri vysluhovaní sviatostí, ako napr.: poliatie hlavy vodou; kňazské slová rozhrešenia, kňazské slová nad obyčajným chlebom a vínom... aby dávali Božiu silu sviatostnej milosti pre dobro človeka na zemi, ale aj pre večnosť. Avšak aj napriek oslabenej viere alebo až nedôvere, stále ponúkame tieto prostriedky duchovného uzdravenia a posily pre človeka. A Cirkev má aj ďalšie poklady milostí a pomoci: predovšetkým Božie slovo, Tradíciu, ale aj veľkú pomoc svätých, zvlášť Kráľovnej všetkých svätých – Panny Márie. Modlíme sa Rožňavskú novénu, lebo veríme, že aj prostredníctvom ľudských prvkov slávenia Novény, ale v duchu úprimnej viery a dôvery v Božiu pomoc, na mocný príhovor Rožňavskej Panny Márie - opäť odpovedáme na neustálu ponuku milosrdného Boha, ktorý nás chce počas Novény obdarovať všetkým, čo má pre nás pripravené.

Preto znova pozývame k zapojeniu sa všetkých farností i veriacich do druhej Rožňavskej novény, cez ktorú si chceme znova vyprosiť všetko dôležité a potrebné pre nás život i život našich drahých. Možno práve teraz je šanca vyprosiť im obrátenie a večnú spásu alebo dušiam v očistci rýchlejší vstup do neba. Znova je tu možnosť modliť sa 9 dní Novénu vo svojich farnostiach: od 16-teho – teda odo dňa každomesačnej modlitby za diecézu, na stanovený úmySEL i za otca biskupa - do 24. októbra 2022, alebo putovať v dané dni do Rožňavskej katedrály. Kedže máme 9 dekanátov v diecéze, vždy jeden deň Novény bude patriť jednému dekanátu. V ten deň by sa patrilo, aby kňazi dekanátu so svojimi veriacimi, na čele so svojim dekanom, putovali osobne k Rožňavskej Panne Márii do katedrály.

Dnešné slová evanjelia sv. Lukáša nás povzbudzujú, aby sme svojim putovaním prejavili aj vdaku Bohu za všetky dobrodenia. Uzdravený Náman z 1. čítania, vyznal svoju vdaku Pánovi: „Teraz viem, že na celej zemi niet Boha, iba v Izraeli“ (1 Kr 5,15). Evanjeliový príbeh hovorí o desiatich uzdravených, ale podakovať prišiel iba jeden. A tak zazneli Ježišove vyčítavé slová: „Neočistilo sa ich desať? A tí deviati sú kde?“ (Lk 17, 17)

Áno, treba sa vybrať na púť k Rožňavskej Panne Márii aj s úmyslom vdaky - vzdávania vo svojom srdci za všetko

dobré, čo Boh vložil do nášho života. Niečo, čo Boh vložil do nášho života, sme ako dobré spoznali až po čase. Niečo možno spoznáme až vo večnosti. Ale aj tak nám treba ďakovať za seba i za tých, ktorí nedakujú.

Pri spoločnom slávení 2. Rožňavskej novény vo všetkých farnostiach sa len posilní jednota kňazov a Božieho ľudu. Spoločná modlitba nás všetkých – kňazov i veriacich, bude znova nádherným spolu - kráčaním na synodálnej ceste. A to potrebujeme všetci. Lebo ako sa ukazuje, náročnosť dní, ktoré aktuálne prežívame, je stále veľká. Ľudia, ktorí majú otvorené oči, jasne vidia, že to bude ešte ľahšie. Dôverujeme Bohu aj v týchto životných skúškach.

Práve v tejto dôvere vás pozývam k spoločnému sláveniu Rožňavskej novény, lebo verím, že aj silou tejto spoločnej modlitby si vyprosíme hojné Božie požehnanie. Rožňavská Panna Mária, oroduj za nás!

Teším sa na spoločné slávenie Rožňavskej novény a všetkým vám žehnám v mene ✡ Otca i ✡ Syna i ✡ Ducha Svätého.

✠ Mons. Stanislav Stolárik  
rožňavský biskup

## Poznáte Sedembolestný ruženec?

Mnohí áno, mnohí nie. Pre každý prípad vám ponúkame návod, ako sa modliť túto účinnú modlitbu. Ved' dnes viac, ako inokedy potrebuje nás národ ochranu Panny Márie, ktorá je patrónkou nášho národa. Modlitbou Sedembolestného ruženca a rozjímaním o utrpení Panny Márie prosíme o obnovu viery a pokoja v našich srdciach, našich rodinách, našom národe, ale modlíme sa ju aj na akýkoľvek iný, všeobecný či osobný úmysel.

Prežehnáme sa.

### ÚVOD:

Verím v Boha...

Sláva Otcu...

Zdravas Mária, milosti plná, Pán s Tebou, požehnaná si medzi ženami a požehnaný je Plod života Tvojho, Ježiš:

- ktorý nech v nás rozmnožuje úctu k Sedembolestnej Matke, svätá Mária, Matka Božia....
- ktorý nech v nás rozmnožuje dôveru k Sedembolestnej Matke, svätá Mária, Matka Božia....
- ktorý nech v nás rozmnožuje lásku k Sedembolestnej Matke, svätá Mária, Matka Božia....



### TAJOMSTVÁ:

1. Ktorého utrpenie ti bolo od Simeona zvestované.
2. S ktorým si do Egypta utekala.
3. Ktorého si s bolestou tri dni hľadala.
4. Ktorý sa s Tebou stretol na krízovej ceste
5. Ktorého si videla na kríži umierať.
6. Ktorého mŕtve telo si držala vo svojom náručí.
7. Ktorého si s bolestou do hrobu položila.

Jednotlivé tajomstvá sa modlíme takto:

Otče náš...

7 krát Zdravas s príslušným tajomstvom

Sláva Otcu...

Kratučká prosba: „Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač!“

### ZÁVER:

3 krát: Zdravas, Mária..., ktorého si s bolestou oplakávala, Svätá Mária.....

Oroduj za nás, Sedembolestná Matka.

Aby sme stali hodni Kristových príslúbení.

Modlime sa: Prosíme Ťa, Božský Spasiteľ, dožič nám, aby sme sa stali účastnými zásluh Tvojho utrpenia, keď úctivo rozjímame o bolestiach Tvojej panenskej Matky, ktoré prebodli jej nevinnú dušu, ako jej to predpovedal svätý starec Simeon. Amen.

Prežehnáme sa.

Alena Perželová

# Predstavujeme pútnické miesta (nielen) na Slovensku.



## Szentkút (Maďarská republika)

Tentokrát si v našej rubrike predstavíme maďarské pútnické miesto Szentkút, ktoré mnohí z nás pravidelne navštevujú alebo navštívili, aj v rámci Slovenskej púte 17. septembra 2022, a my, Soboťania, ho máme doslova za kopcom.



Národné pútnické miesto Mátraverebély-Szentkút (Svätá studňa) patrí k najstarším pútnickým mestam v Maďarsku. Je dlhoročne navštevovaným, oblúbeným, pútnickým mestom, kde každoročne príde takmer 200 000 návštevníkov. Nachádza sa v Novohradskej župe 20 km južne od mesta Salgótarján, asi kilometer od obce Csatka. Dlhé stáročia je navštevované aj slovenskými pútnikmi. Za uplynulých pätnásť rokov bol Szentkút viackrát usporiadateľom slovensko-maďarského modlitebného dňa. Významnou udalosťou vo vzťahoch našich národov bola slávnostná výmena listov Biskupskej konferencie Slovenska a Maďarskej biskupskej konferencie ako akt zmierenia.

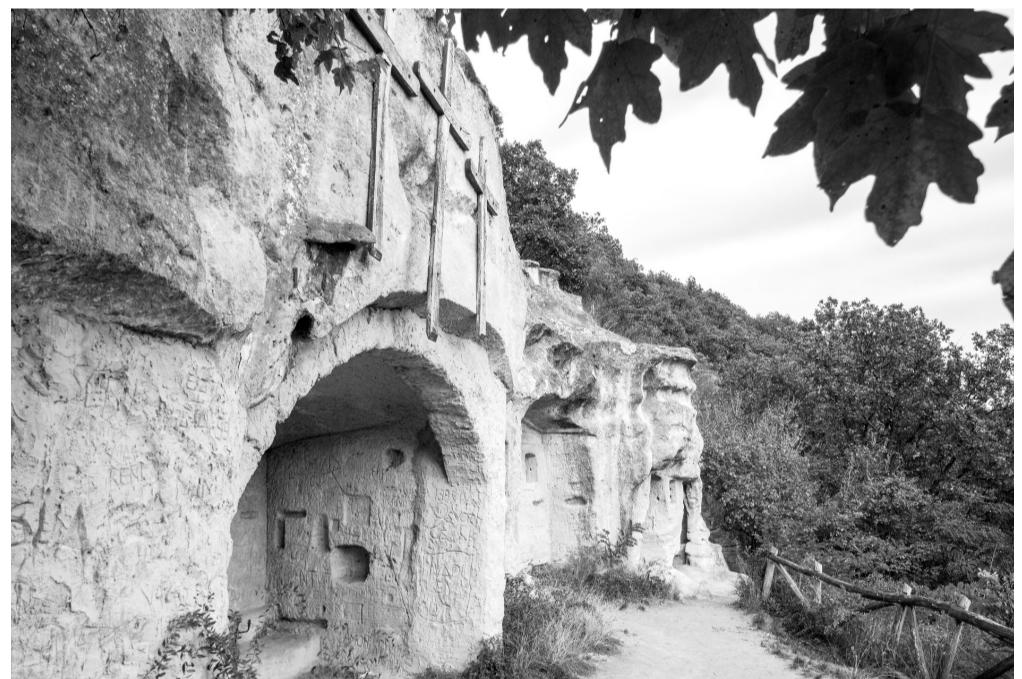
Podľa legendy sa pútnické miesto spája so sv. Ladislavom. Kráľ sa v roku 1091, bojujúc proti kumánom, dostal



do pasce. Nepriateľské vojská ho obklúčili a keď preskočil jednu priepast, v mieste, kde sa prvé kopyto jeho koňa dotklo zeme vytryskla zo zeme voda. Svätý Ladislav sekerou rozšíril otvor, odkiaľ začal vyvierať prameň. Na pozadí tejto legendy je pekný obraz uhorskej literatúry: Ladislav je nový Mojžiš (vyvretie vody), ktorý svojimi zákonmi zabezpečil životu v Uhorsku nové rámce, podobne ako Mojžiš Židom.

Neskôr na tomto mieste bolo zapísaných viacero zázrakov. V roku 1100 sa napríklad objavila Svätá Matka jednému nemému pastierovi, ktorý po tom, čo sa napil z vody, vedel opäť rozprávať. Od 13. storočia sa od kostola v obci Verebély stali pravidelnými krížové cesty k Sv. studni - Szentkút, ktoré sa čoskoro stalo jedným z najväčších pútnických miest Maďarska s cirkevnými privilégiami k nemu prislúchajúcimi.

V roku 1210 pre množstvo pútnikov bol postavený kostol v obci Mátraverebély, odkiaľ sa pútnici dostávali k prameňu v údoli Szentkút procesiou. V roku 1258 už mal tento kostol odpustkové výsady. Pútnické miesto od 15. storočia disponovalo odpustkovými výsadami udelenými najväčším pútnickým mestam. Pápež Klement XI. v roku 1700 dal vyšetriť niekoľko zázračných uzdravení v Szentkúte a uznal ich pravosť. V jaskyniach pri Szentkúte (Remetebar-



langok), na úbočí nad pútnickým kostolom žili od 13. storočia pustovníci. Posledný pustovník v Szentkúte, Jozafát Dobát zomrel v roku 1767. Je pochovaný v bazilike. Pútnické miesto spravovali dlhé roky cisterciáni, od tureckých čias sa však zúčastňovali vedenia a pastorácie skupín pútnikov už aj františkáni. Obyvateľmi kláštora v Szentkúte sa stali od roku 1772, definitívne sa tu však usadili až v 19. storočí.

Prvá kamenná kaplnka v Szentkúte bola postavená v roku 1705. Z vďakys za zázračné uzdravenie Jánoša Almásyho v Szentkúte za pomoci szenkútskeho kňaza-pustovníka Ádama Antala Bellágha bol v rokoch 1758 – 1763 vybudovaný súčasný pútnický kostol s kláštorom.



V roku 1970 pápež Pavol VI. povýšil tento pútnický kostol na baziliku minor Nanebovzatia Panny Márie. V 18. storočí bola vytvorená zázračná socha Panny Márie, ku ktorej prichádzajú pútnici a zverujú Matke Božej svoje prosby ako vdăkyvzdania. Oblečenia zázračnej sochy sa menia v súlade s liturgickým sviatkami. V dôsledku vplyvu jozefinizmu opäťovný rozkvet pútnického miesta nastal až v dvadsiatych rokoch minulého storočia, v časoch komunizmu však bol ďalší rozvoj znemožnený. V roku 1950 františkáni boli deportovaní, kláštor bol zoštátnený a prebudovaný na účely sociálneho domova. Menší bratia sa na pútnické miesto vrátili v roku 1989. Vtedy bol obnovený zovňajšok kostola, a späťne odkúpené niekdajšie pozemky, aby bol vytvorený základ neskoršieho rozvoja. Od začiatku deväťdesiatych rokov sa postupne posilnila tradícia pešej púte. Kardinál - prímas Péter Erdő vyhlásil Szenkút 15. augusta 2006, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie za najvýznamnejšie pútnické miesto Maďarska.

Okrem baziliky sa sväté omše pre pútnikov konajú v amfiteátri s mozaikovo prekrytým oltárom, ktorý vyhotobil jezuitský teológ Marko van Ruplik zo Slovinska. Za pozornosť určite stoja aj ďalšie zaujímavé miesta ako sú Kaplnka svätej studne, Lurdská kaplnka, prameň svätého Ladislava. V roku 2016 bolo pútnické miesto afiliované bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme, čo mu zabezpečuje jedinečné odpustkové výsady.

Pri príležitosti sviatku Sedembolestnej Panny Márie bola v roku 2016 medzi pútnickými miestami v Szent



kúte a v Levoči podpísaná dohoda o podpore pastorácie v materinskom jazyku, o umiestnení dvojjazyčných informačných tabúľ a o hľadaní ďalších foriem spolupráce. Pútnické miesto Szenktút poskytuje príležitosť, aby sme prostredníctvom tichého zahŕňania, duchovných cvičení, programov farských spoločenstiev, pútí a iných podujatí mohli objaviť Božiu dobrovitost.

*Alena Perželová*

## STALO SA ...

Prinášame vám prehľad akcií, ktoré sa udiali nielen v našej farnosti v uplynulom období.

O niektorých akciách sa dočítate aj viac z článkov v časopise.

### ◆ MEDŽUGORIE 2022

Po skoro viac ako dvoch rokoch sa uskutočnila farská púť na miesto, kde sa „Nebo dotýka zeme“ – teda do MEDŽUGORIA. Kto tam ešte nebol, môže len a len ľutovať. Proste je to miesto, ktoré možno okolím až tak neočarí, ale všetci čo tam boli, môžu potvrdiť, že je tam neskutočný POKOJ. Medžugorie je proste miesto hodín modlitieb; adorácií; svätých spovedí; pokory; spokojnosti; úžasných svedectiev; nových priateľstiev... Toto miesto odporúčame aspoň raz za život navštíviť a užiť si nadzemský pokoj a prítomnosť Panny Márie.

*Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja - 25. augusta 2022  
- Marija Lunetti*

„Drahé deti, Boh mi dovolil byť s vami a viest' vás cestou pokoja, aby ste prostredníctvom osobného pokoja budovali pokoj vo svete. Som s vami a prihováram sa u svojho Syna Ježiša, aby vám dal pevnú vieru a nádej v lepšiu budúcnosť, ktorú chcem s vami vybudovať. Budte odvážni a nebojte sa, pretože Boh je s vami.  
Dakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

### ◆ ÚMRTIE ANGLICKEJ KRÁĽOVNEJ ALŽBETY II.

Vo veku 96 rokov dňa 8. septembra 2022 zomrela anglická kráľovná Alžbeta II. O živote zosnulej kráľovnej sme sa mohli dozvedieť množstvo informácií takmer vo všetkých domácich a svetových médiách.

My si ju pripomíname výrokom z Vianoc 2014:

„Život Ježiša Krista, Kniežaťa pokoja, je pre mňa zdrojom inšpirácie a vzťažným bodom môjho života. Je vzorom zmierenia a odpustenia, rozpäť ruky darujúc lásku, toleranciu a uzdravenie. Jeho príklad ma naučil snahe rešpektovať a ctiť si hodnotu každého človeka akéhokoľvek vierovyznania.“

## ◆ PÚŤ SLOVÁKOV DO MARIÁNSKEJ SVÄTYNE V SZENTKÚTE

V sobotu 17. septembra sme sa vybrali na pútnické miesto, ktoré je blízko nás, do maďarského Mátraverebély-Szentkút. Aj keď počasie bolo všelijaké, nikoho to neodradilo a z Rimavskej Soboty odišiel v ranných hodinách plný autobus, spolu s našimi troma duchovnými otcami. Takáto slovenská púť sa koná pravidelne pri príležitosti sviatku Sedembolestnej Panny Márie. Svätú omšu celebroval pri poľnom oltári spišský diecézny administrátor Mons. Ján Kuboš, ktorý nás všetkých v homílii povzbudil, aby sme sa nebáli utiekať k Panne Márii, Matke dobrej rady. Pri slávnosti koncelebrouvali asi dvadsiatí knázi rôznych diecéz zo Slovenska, ktorí prišli na túto púť spolu so svojimi veriacimi. O pútnickom mieste Szentkút sa dočítate viac v rubrike Pútnické miesta.

## ◆ PÁTER PIO Z PIETRELCINY – SVIATOK 23. SEPTEMBER

V deň úmrtia pátra Pia (23.9.1968) slávi Katolícka cirkev sviatok svätého Pia z Pietrelciny, talianskeho svätcu a kapucínskeho knaza, ktorému sa podrobnejšie určite budeme venovať v niektorom z budúcich vydaní farského časopisu. Nateraz uvádzame odkaz pre nás a možno aj vysvetlenie na otázku, ktorú si často kladieme:

*„Páter, prečo dobrí ľudia zvyčajne umierajú ako prví?“  
Moje dieťa, keď ideš do záhrady, ktoré kvety zbieraš ako prvé? ÁNO, tie najkrajšie...“*

*Jana Marcineková*

## STRETNUTIE MLÁDEŽE



Celenárodné stretnutia mládeže sa organizujú rok pred SDM (Svetové dni mládeže) ako príprava. SDM sa pripravuje na budúci rok 2023 v Lisabone, hlavnom meste Portugalska.

T22 sa konalo v Trenčíne od 28. 7 - 31. 7. 2022. Stretnutie tam viac ako 2200 mladých z celého Slovenska.

Za našu farnosť sa tam vybralo 6 mladých, 1 knaz a 1 sprevádzajúca osoba (moja mamina Zuzka) a 4 dobrovoľníci. Veľmi sme sa tešili na T22 a plní očakávania s požehnaním nášho generálneho pána vikára sme sa vydali na cestu. Viezol nás Zdenko Haninčík. Cestou sme sa modlili, spievali a zajedali štavnaté rezne babky Katky.

V Trenčíne sa stretnutie odohrávalo v Športovej hale na Sihoti. Privítali nás predstaviteľia mesta Trenčín - pán primátor Rybníček a tiež cirkevné autority - otec biskup Viliam Judák a ostatní biskupi.

Hlavným mottom T22 bol výrok z Evanjelia podľa Lukáša: „Mária sa vydala na cestu a ponáhľala sa“ (Lk 1, 39). Súčasťou programu bola aj noc modlitby – 7 biblických vrchov: modlili sme sa na siedmych miestach v Trenčíne. Slávila sa aj gréckokatolícka liturgia, ktorú viedol vladika Peter Rusnák.

Venovali sme sa „darovaniu“ služby iným, napr. upratovať kostol, navštíviť chorých, zbierať odpad, návštevy rómskych komunít a pod. Nemohla chýbať ani veľmi zaujímavá krížová cesta.

Mali sme možnosť stretnúť sa so zástupcami rôznych reholí pôsobiacich na Slovensku. Čas ubiehal rýchlo a zas bol večer – adorácia pred Sviatostou oltárnej. Bola to veľká sila – toľko mladých adorujúcich – ďakujúcich a prosiacich. Posledný deň sme putovali na pútnické miesto na Skalke pri Trenčíne. Aj napriek nepriaznivému počasiu bolo putovanie veľmi nevšedné. Bola to púť po stopách Márie. Pútnikov na jednotlivých stanovištiach čakali rôzne úlohy. Každý niesol kameň ako obetu za nejaký úmysel, ktorý si každý pútnik stanobil. Na jednom stanovišti si kamene pútnici vymieňali medzi sebou na znak „pomoci niesť si kríž navzájom“. Sv. omšu celebroval otec arcibiskup Zvolenský, kazateľom bol pomocný biskup Mons. Peter Beňo. Priblížil život pustovníkov Andreja-Svorada a Beňadika. Po sv. omši sa kamene uložili pred oltár.



Ďakujeme všetkým, ktorí nám umožnili zúčastniť sa tejto krásnej a poučnej akcie, zvlášť generálnemu pánu vikárovi Rastislavovi Polákovi, Zdenkovi Haninčíkovi za bezpečnú jazdu, vdp. Patrikovi Balážovi za sprevádzanie, pátrovi Lorenzovi z Uzovskej Panice za požičanie auta a mojej mamine Zuzke za starostlivosť o nás. V modlitbách ďakujeme Pánu Bohu za všetky milosti.

*Filip Kántor*

# BIBLICKÝ ZEMEPIS

Ked' sa povie Turecko, hneď si predstavíme krásne dovolenkové rezorty, teplučké Stredozemné more, horúce slnečné dni s bezoblačnou oblohou, výborné jedlá či tovarom preplnené bazáre a islamskú kultúru. Ale práve v tejto krajine sa skrýva viac kresťanského, ako si vôbec vieme predstaviť. Ostatne, s priblížením biblických miest v Turecku sme začali už v predchádzajúcim čísle, kde sme rubriku venovali osobitne Antiochii. V krajine Biblie, ako Turecko nazývajú historici hneď po Palestíne, „strávime“ čas ešte v mnohých pokračovaníach nášho biblického zemepisu, ved' v Starom, ale aj v Novom zákone nájdeme mnoho odkazov na územie dnešného Turecka. Tentokrát sa vydáme na dve miesta, spomínané v knihe Genezis alebo, ak chcete, v 1. Mojžišovej knihe – vrch Ararat a (dnes) mestečko Haran.

**Ararat** – najvyšší vrch Turecka, legendárna hora, ktorá je pre mnohých najznámejším vrcholom sveta, dôležitejším ako Mount Everest, kopec, ktorý spomína Biblia, ale aj Tóra, či Korán. Nachádza sa na úplnom východe Turecka v Arménskej vysočine. Jeho vrchol tvoria dva štíty – Veľký Ararat (5 137 m. n. m.) a Kucuk Ararat (Malý Ararat) s nadmorskou výškou 3 896 m, oddelené horským sedlom Sarda-Bulok. Podľa výkladu knihy Genezis biblický Noe pristál so svojou Archou na úpäti Araratu po opadnutí vody pri potope sveta (Gn 8,4). Práve tu sa tak mal začať príbeh celého ľudského pokolenia. V horách nedaleko Araratu založila v roku 1987 turecká vláda prírodnú rezerváciu Noemovej archy ako výsledok desaťročného vedeckého výskumu. Na základe leteckých záberov tu boli objavené skamenelé pozostatky obrovskej anticej lode.



hora Ararat

Treba však povedať, že Ararat je predovšetkým symbolom Arménov – malého kaukazského národa. Hlavné mesto Arménska – Jerevan je od vrchu vzdialené 50 km. Na večne zasnežený starovulkán sa však obyvatelia hlavného mesta každý deň môžu len pozerať, keďže Ararat sa nachádza na tureckom území a vzťahy medzi Ankarou a Jere-



vanom sú napäť a Arméni sa cez uzavreté hranice ku kopcu nemôžu dostať. Vystúpiť na bájnu horu je tak nesplneným snom väčšiny príslušníkov malého kaukazského národa...

Smerom na juhozápad od Araratu, blízko severnej hranice Turecka so Sýriou, leží staroveké mesto Haran, neodmysliteľne spojené s Abrahámom a jeho rodinou, tak, ako



hlavné mesto Arménska Jerevan, v pozadí hora Ararat

o tom môžeme čítať v 11. kapitole knihy Genezis. Je to presne to miesto, z ktorého Pán poslal Abraháma (vtedy ešte Abráma) ako 75-ročného do Kanaánu, keď mu povedal: „Odíď zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a zo svojho otcovského domu do krajiny, ktorú ti ukážem.“ (Gn 12, 1) Neskôr Abrahám poslal do Haranu svojho najstaršieho sluha, aby tam našiel manželku pre Izáka. Mnoho rokov tu žil aj Abrahámov vnuk Jákob.

Zaujímavosťou je, že Haran je jednou z mála starovekých osád, ktoré si dodnes zachovali rovnaké meno, ako sa uvádzajú v Biblia. Kým v dávnej minulosti bol Haran významným obchodným strediskom, dnes je z tohto rušného mesta iba mestečko. Mestečko alebo lepšie povedané osada, žije z turistického ruchu, je obklopené pozostatkami starovekých civilizácií, ktorým dominuje pevnosť a ruiny slávnej haranskej univerzity, ktorú pravdepodobne založil Abrahám.

Cieľom návštevy mnohých turistov sú slávne včelie úle, ktorých architektonický štýl preslávil mesto a ovplyvnil aj mnoho súčasných stavieb. Charakteristické budovy, ktorých konštrukcia pozostáva z nepálených tehál, ktoré sú omietnuté hlinou, sú dnes už len veľmi málo používané ako reálne príbytky miestnych obyvateľov. Takýto spôsob stavby obydlí sa datuje približne do tretieho storočia pred našim letopočtom. No „včelie úle“, ktoré dodnes ešte v Harane nájdete, sú maximálne 200 rokov staré. Haran je týmito príbytkami v Turecku známy, pričom podobné obydlia sa vyskytujú aj v severnej Sýrii, ale našli sa dokonca aj v talianskej Apulii.



“včelie úle” v starovekom meste Haran



ďalší so zaujímavých pohľadov na pozostatky Haranu

Samotné budovy sú prepojené, a tak tu nájdete kuchyňu, miestnosti pre mužov, ženy, deti, spálňu, ale tak isto časť pre dobytok. Vonkajšia časť včelích úlov sa musí pravdepodne opravovať a meniť, pričom raz za niekoľko rokov sa opravuje aj vnútorná časť obydlí. Prechádzať sa jed-

notlivými miestnosťami a oddýchnuť si v tieni so šálkou dobrého čaju či kávy je ozajstným zážitkom, ktorý pri návšteve východného Turecka určite nevynechajte.

*Alena Perželová*

## Letný farský tábor

Prázdniny sú časom oddychu pre dospelých, ale hlavne pre deti a študentov. A my, veriaci deti, sme mali zaujímavý oddych.

Farský Tábor!!! Trval 5 dní, od 1.8.2022 do 5.8.2022. Každý deň sme mali svätú omšu len pre nás „Táborákov“. Sprevádzali nás naši mladí hudobníci pod vedením mojej maminy Zuzky.

### 1. deň

Pondelok sme boli v ZUŠ pod orechom. Hrali sme sa rôzne zaujímavé hry a šantili sme.

### 4. deň

Štvrtok sme obohatili náš program návštavou divadla Havran, v ktorom hral aj náš p. riaditeľ ZUŠ.

### 2. deň

Utorok sme sa zase stretli pod orechom v ZUŠ a mali sme zaujímavé aktivity.

### 5. deň

V piatok sme boli na výlete na hrade Šomoška. Bolo tam veľmi dobre, videli sme Kamenný vodopád a Kamenné more. Svätú omšu sme slávili vo Fiľakove, potom sme sa rozlúčili a išli domov.

### 3. deň

V stredu sme navštívili pútnické miesto na Starých Horách, kde sme slávili svätú omšu a priniesli sme si množstvo „svätých“ suvenírov.

Chcem sa podakovať všetkým, ktorí pripravili Farský tábor. Predovšetkým generálnemu vikárovi p. Rastislavovi Polákovi, p. kaplánom Martinovi a Tomášovi, p. katechétam Katke a Vladke, animátorom Jakubovi, Terezke a Jožkovi, mladým hudobníkom Veronike, Filipovi, Sofii, Terezke, ktorí boli pod vedením mojej mamky Zuzky a naozaj všetkým, všetkým, všetkým...

Tešíme sa na ďalšie prázdninové prekvapenia.

*Dominika Kántorová*

## „Nechajte malíčkých prístku mne“ ...znelo z Pánových úst.

Pán Ježiš miloval deti (a samozrejme ich stále miluje). Usádzal si ich na kolená a s úsmevom prednášal zástupom podobenstvá.

Výsadou detí, ktorú už v dospelosti asi navždy strácame, je čistota, úprimnosť. Detský pohľad je čistý, neskazený, nevinný, bez pokrytectva. Dieťa nepozná nazeranie Zlého; keď je smutné, je smutné, keď sa teší, teší sa nefalšované.

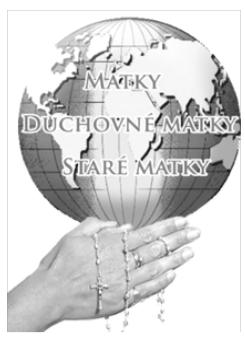
A detsky nefalšovanú a nenapodobiteľne jedinečnú atmosféru majú aj sväté omše v našom kostole určené deťom. Začali opäť v septembri spolu so školským rokom pod vedením p. kaplána Martinka Bundu a pokračujú každý piatok večer pod vedením p. kaplána Ondreja Michalca.

Osobitý je hudobný sprievod svätej omše, mládežnícke a detské pesničky hrajú a spievajú deti a mládež. Liturgické čítania a spoločné prosby (samozrejme okrem čítania z evanjelií) čítajú deti. Osobitý je aj spôsob prednesu homílie, ktorý prebieha skôr formou otázok a odpovedí medzi kňazom a deťmi. Najmä odpovede deťúreniec pobavia a vyvolajú v nás dospelých veľkárát láskavý úsmev.

Detská svätá omša je veľmi účinným spôsobom, aby si dieťa postupne zvykalo na „dospeláku“ svätú omšu, ktorá ho hlavne v útlejšom veku ešte veľmi nezaujme, možno ani nerozumie jej priebehu, „dlhú“ chvíľu si veľkárát kráti hraním sa, jedením alebo pitím (poznám to z vlastnej skúsenosti ☺), čo určite nie je najvhodnejšie. Je veľmi dôležité, aby sme deti viedli od najútlejšieho veku k Bohu, iba tak sa nám podarí navigovať dieťa v hľadaní zmyslu svojho života.

Rodičia, starí rodičia, prídeť so svojimi deťmi, vnúčatkami v piatok večer do kostolíka. Verte, bude to pre vás zároveň aj úžasné duchovné „premostenie“ medzi končiacim sa pracovným týždňom a začínajúcim víkendom.

*Alena Perželová*



# OKTÓBER – MESIAC MISIÍ

V roku 2023 uplynie 100 rokov od príchodu prvých misionárov Spoločenstva Božieho Slova na Slovensko. Dnes je celý rad misionárov, ktorí prišli na Slovensko, alebo zo Slovenska odišli na misie.

Nesmieme zabudnúť na množstvo skrytých, neznámych ľudí, ktorí podporovali misie doma i v zahraničí rôznymi spôsobmi. K takýmto ľuďom sa môže skromne začleniť aj naše malé spoločenstvo „Duchovné matky“, ktoré tvorí približne 40 osôb. Matky sa denne modlia za misionárov „duchovných synov“ a týždenne obetujú 1 Euro na misie. Modlitby duchovných matiek sú venované pre:



Pavla Baláža – misijného sekretára



Kamila Kočana  
(Zimbabwe)



Petra Filla  
(Filipíny)



Pavla Filadelfiho  
(Japonsko)



Veroniku Komorovú  
(Česko)

Začínali sme v novembri 2011. S „našimi“ misionármi sme v kontakte a každá informácia o nich nás vždy poteší. Ked’ sa po troch rokoch vrátia na dovolenku na Slovensko, snažíme sa s nimi osobne stretnúť. Veľmi zaujímavovo nám rozprávajú o miestach kde pôsobia. Znakom kresťanstva je spoločen-

stvo založené na láske. Pre veriaceho človeka je prirodzené, že chce, aby sa viera v Ježiša Krista šírila do celého sveta. A tak aj my chceme podporiť ohlasovanie evanjelia vo svete. Na ohlasovanie evanjelia potrebujeme jazyk, ktorému budú ľudia rozumieť, a to je jazyk milosrdenstva a súcitu.

Pripojte sa k nám a rozšírite naše rady!

**Za všetky Duchovné matky,  
Mária Kosková a Katarína Žolnírová**

## PREČÍTALI SME ZA VÁS NA WEBE

*V tomto čísle z: [www.mzk.sk](http://www.mzk.sk)  
(Modlitby za kniažov)*

### JÁN MÁRIA VIANNEY: O SPOVEDI (3. ČASŤ) (pokračovanie z predošlého čísla)

Keby sme sa narodili za čias prvých kresťanov, tak by sme videli, s akou svätou radosťou očakávali Veľký pôst! Svätý deň spásy a milosti, čo sa s Tebou stalo? Kde sa podela tá svätá radosť, ktorú vtedy prežívali vyvolené Božie deti? Áno, veriaci kresťania, čas Veľkého pôstu sa môže obrátiť na našu spásu, ak ho využijeme a budeme spo-

lupracovať s milostou Božou; môže sa však pričiniť o naše odsúdenie, ak ho nevyužijeme. Čo znamená to slovo – „Pascha“, Veľká noc? Ono znamená toľko, ako prechod. Je to teda prechod zo smrti hriechu do života milosti. Ak budeme na to pamätať, lepšie budeme môcť oceniť, či sme sa do tejto doby dobre pripravovali na sviatky Veľkej noci a či zvlášť vy, muži – ktorí často iba raz do roka, vo veľkonočnom čase, z donútenia idete na svätú spoved’ a na sväté prijímanie – môžete byť s touto prípravou spokojní.

Prečo Cirkev ustanovila Veľký pôst?

Poviete – preto, aby nás pripravila na dobrú spoved’ a na hodné slávenie Veľkonočných sviatkov. A skutočne, tak nás učí katechizmus. Ale, keby som sa opýtal niektorého dieťaťa, aký pácha hriech kresťan – katolík, ked’ zanedbáva veľkonočnú spoved’, odpovedalo by mi: „Pácha smrteľný hriech“. A na ďalšiu otázku, kol’ko treba spáchať smrteľných hriechov, aby sme boli zatratení, odpovie mi znova: „Stačí spáchať iba jeden ľažký hriech a zomrieť v ňom bez pokánia“. A čo na to poviete? Vykonalí ste si veľkonočnú spoved? Odpoviete – nie. Budete teda zatratení, ak vás v tomto stave duše prekvapí smrť.

A čo si myslíš, priateľ – nezáleží ti vôbec na spáse? Ale povieš: „Ak budem zatratený, tak nie sám“. Úbohá duša! Priateľstvo v pekle ti nič nepomôže, ba čo viac – ešte zväčší tvoje utrpenia. Zbytočne budeš stonať a vzdychať v plameňoch, pričom nebudeš mať žiadnu nádej dostať sa z nich! Duša, prečo nepamätaš, kolko si stála Ježiša Krista? Prečo sa sama odlučuješ od Noho navždy? Prečo si si nevykonal veľkonočnú spoved? Povieš: „Nechcelo sa mi“. Ale ak zomrieš v takomto stave, budeš zatratený. Či si myslíš, že smrťou sa všetko končí? Vedz, že večnosť je - šťastná alebo nešťastná! To je dogma našej svätej viery! Prečo, veriaci kresťania, odvraciame oči od tejto pravdy a žijeme v špine hriechu? Zamyslime sa teraz, akým spôsobom sa spovedajú a prijímajú Najsvätejšiu Sviatosť ľahostajní ľudia vo veľkonočnom čase – urobme to, aby sme si mohli odpovedať na otázku, či kresťania, ktorí prijímajú Najsvätejšiu Sviatosť iba z donútenia, raz do roka, môžu byť spokojní, alebo nie. Keby k dobrej spovedi stačilo iba vyznanie hriechov pred kňazom a vykonanie pokánia, ľahko by sme mohli získať stratenú Božiu milosť, cesta spásy by nebola ľažká. Ale netreba sa klamať, že Boha možno nadobudnúť čímkolvek. Spasiteľ jasne povedal v Evanjeliu mládencovi, že cesta, ktorá viedie do neba, je úzka a ide po nej málo ľudí. Celý rok ste sa zaoberali svetskými záležitosťami, starali ste sa o majetok, zháňali ste sa za príjemnosťami života a vôbec ste nepracovali na svojom zdokonalení, nakoniec okolo Veľkej noci prichádzate na spoved a vyznávate svoje hriechy, ako keby ste rozprávali nejaký príbeh. Nakoniec bezmyšlienkovito a mechanicky sa pomodlíte pári modlitieb a už sa vám zdá, že ste sa zmierili s Bohom. Hned po spovedi sa vracieate k dávnym zlým návykom, chodíte do krčiem a podvodných herní, na zábavy a plesy – nevidno ani stopy po náprave. Z roka na rok robíte to isté! Sviatosť pokánia – v ktorej Boh akoby zabúdal na svoju spravodlivosť a preukazuje iba milosrdensť – pre mnohých je druhom zábavy a rozptýlenia. Pamäťaj, človeče, že tvoja spoved, ak ju konáš takýmto spôsobom, nie je nič hodná, ba dokonca je možno svätokrádežná.



Aby sme si vykonali dobrú spoved, treba nenávidieť hriech z celého srdca a ľutovať, že sme urazili tak dobrého Boha, že sme pohrdli milosťami, že sme neposlúchli hlas svedomia, že sme dlhý čas zotrvali v stave hriechu. Kto má opravdivú ľútosť, ten sa usiluje zmieriť s Bohom a napraviť krivdy čo najskôr. A zle robí ten, kto odkladá nápravu zo dňa na deň, kto sa nechce čo najskôr zmieriť so Stvoriteľom, ktorý je našim najlepším priateľom. Ak niekto zostáva v hriechu po celý rok a s bolestou myslí na čas Veľkého pôstu – lebo vtedy sa treba spovedať – ak niekto odkladá svoju spoved alebo pristupuje k nej s postojom zločinca, ktorého vedú na smrť – či možno usudzovať, že taký človek má postoj duše, aký je nutne potrebný k platnosti sviatosti pokánia? Skutočne, sú ľudia, ktorí by sa spovedali až na smrteľnej posteli, keby to Cirkev nepričakovala robiť každý rok. Nakoniec, mnohí si vykonávajú túto povinnosť ľahostajne, iba zo zvyku. Nevedie ich k tomu ani láska Božia, ani ľútosť, či snaha po náprave. Keď skutočne milujeme Boha, tak nespáchame hriech tak ľahko, či dokonca s takou príjemnosťou, ako sa to často stáva. Kto sa skutočne bojí hriechu, ten nebude s ním chodiť až do Veľkej noci – vyspovedá sa hned po páde a bude sa usilovať o polepšenie. Nechcem dnes hovoriť o tých nešťastníkoch, ktorí ukrývajú pred kňazom svo-

je hriechy, lebo sa boja, že nedostanú rozhrešenie, ani o tých, čo zakrývajú svoj nemravný život pláštikom čnosti a tak prichádzajú k Stolu Pánovmu, jedia svoje odsúdenie, dávajú Boha za korisť satanovi a svoju dušu vystavujú večnému zatratienu. Myslím si, že vy, ktorí sa spovedáte iba raz do roka, že máte lepšiu prípravu – že sa spovedáte pokornejšie a úprimnejšie, že ľutujete nielen preto, že ste si kvôli hriechom zaslúžili večné tresty, ale i preto, že ste hriechmi urazili Pána a Stvoriteľa. Ale opravdivý kajúčnik s bolestou v srdci sa vrhá k noham Boha a sám seba obviňuje, aby získal odpustenie. S pokorou srdca hovorí o sebe: Som hrievník, nie som hoden nazvať sa Božím dieťaťom, lebo som doteraz žil úplne opačne, ako mi prikazuje viera. Nič som doteraz neurobil pre spásu mojej duše: budem stratený a zatratený, ak sa Boh nado mnou nezmiluje. Takýto postoj musí mať kresťan, ktorému sa skutočne oškliví hriech. Ale povedz, čo tí, ktorí sotva raz do roka – aj to neradi – idú na spoved? Ospravedlňujú sa, hovoria, že ich k hriechu nečistoty naklonili iní, že k hnevú ich ostrým slovom podnietil sused, že vynechali svätú omšu kvôli stretnutiu, že v pôste raz jedli mäso, ale neurobili by to, keby ich iní nenahovorili, že sa zle vyjadrovali o blíznych, ale to ľudia im dali príležitosť na ohováranie. Bohužiaľ, nie je to zriedkavé, že pri spovedi muž obviňuje ženu, žena muža, brat sestru, sestra brata. Pri spoločnom pokáni, obviňujú sa sami, keď hovoria: moja vina, moja vina, moja prevelká vina; a o dve minúty neskôr sa bránia, pričom zvalujú vinu na iných. A nepreukazujú žiadnu pokoru ani ľútosť.

Taký je postoj veľkej časti tých, ktorí sa spovedajú raz do roka. A kňaz pozná, že im je ľažké dať rozhrešenie. Káže im prísť k spovedi neskôr, lebo ich chce uchrániť od svätokrádeže. A oni na to hundrú, že nemajú čas, že neskôr nebudú lepšie pripravení, dokonca sa vyhŕážajú, že pôjdu k inému spovedníkovi, menej prísnemu, ktorý im dá rozhrešenie bez ľažkostí. Sami sebe škodia títo zaslepení ľudia! Spovedník zo spôsobu, ako sa obviňovali, spoznal, že nie sú pripravení na hodné prijatie tejto sviatosti.

(pokračovanie v budúcom čísle)

# Spomíname na Jozefa Tomka

Vo veku 98 rokov zomrel v Ríme 8. augusta 2022 kardinál Jozef Tomko. Pripomeňme si tohto, azda najvýznamnejšieho Slováka vo Vatikáne, aj na stránkach nášho časopisu. Prinášame vám jeho Duchovný testament, ktorý napísal vlastnou rukou v taliančine 26. februára 2007, pred blížiacimi sa 83. narodeninami (mimochodom, myšlienky z tohto dokumentu citoval kardinál Giovanni Battista Re v homílii pri svätej omši poslednej rozlúčky s kardinálom Tomkom 11. augusta 2022 vo Vatikánskej bazilike).

## Duchovný testament:

*V mene Otca i Syna i Du-  
cha Svätého idem vyjadriť  
aspoň niekolko pocitov,  
ako sa mi to patrí v čase,  
ked dovršujem 83 rokov.*

*Som synom farnosti Najsvätejšej Trojice v Udavskom, a tak neopísateľnej Trojici patrí moja prvá vďaka za všetky dobrodenia lásky, ktorými ma naplnila.*

*Ďakujem Pánu Bohu za mojich rodičov, za chudobu, v ktorej som vyrastal, a za bohatú vieru, v ktorej dozrelo moje kňazské povolanie. Ďakujem za moju mamu, s ktorou žijem v spoločenstve svätých, a prosím o zaslúženú odmenu pre môjho otca, jednoduchého robotníka, ktorý sa až do konca namáhal, aby si zabezpečil chlieb, najmä počas vojny.*

*Vyrastajúc v tradícii viery v katolíckej farnosti, som absolvoval osemročné gymnaziálne štúdiá v zmiešanom prostredí, ale pod vedením skvelého kňaza, profesora náboženstva. Spolu s mojou mamou boli tito dvaja kňazi (Hések a Dr. Hlaváč) nástrojmi Prozretelnosti pri formovaní môjho povolania.*

*Som vďačný svojmu biskupovi Mons. Čárskemu, ktorý ma po dvoch rokoch štúdií na Teologickej fakulte v Bratislave poslal v roku 1945 do Ríma, do Pápežského kolégia Nepomucenum, ktorého som bol po kňazskej vysviacke v Lateráne a prvej svätej omši (len osamote, 13. 3. 1949, keďže bolo príbuzným zabránené prístre) vymenovaný za vicerektora - ekonóma. Predsa však, vždy som miloval svoj národ a svoju vlast.*

*Ďakujem Božej prozretelnosti, že takto dala môjmu životu zvrat tým, že ma pripútala k Rímu. Božia ruka viedla všetky moje životné kroky: vyššie štúdiá, službu v rôznych rímskych dikasteriách v oblasti vierouky, na Kongregácii pre biskupov, až kým si ma nový pápež, Ján Pavol II., nevybral za generálneho sekretára Biskupskej synody. On sám si prial osobne na mňa vložiť ruky 15. septembra 1979 v Sixtínskej kaplnke, on ma viedol pri organizovaní zhromaždenia, bol som s ním v takmer spontánnom súzvuku myšlienok, radostí a utrpení.*



*Jemu vďačím aj za najkrajšie a najdlhšie obdobie svojho života, ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Šestnásť rokov služby, ktorá ma naplno chytila za srdce a venoval som jej všetku energiu, v inšpirovanom zmysle môjho programu: „Ut Ecclesia aedificetur“ (Aby sa Cirkev vzmáhala). Vnímal som túto službu ako príspevok k budovaniu a rastu mystického tela Cirkvi a miloval som mladé misijné cirkvi v celej ich kráse a krehkosti: slávnosti, biskupov a misionárov, seminaristov, rehoľné sestry, ľud, často chudobný. Bolo pekné namáhať sa a trpieť pre túto živú misionársku Cirkev!*

*Musím povedať, že som dostał oveľa viac, ako som bol schopný dať, a neustále aj po niekolkých rokoch dostávam prejavy vďačnosti. Zo svojej strany prosím o odpustenie, ak som sa niekedy cítil, že musím postupovať tvrdo. Prosím o odpustenie Boha i ľudí za chyby, ktorých som sa dopustil.*

*Som vďačný Jánovi Pavlovi II. za jeho poslednú delikátnu pozornosť, keď ma poslal predsedu Pápežskému výboru pre medzinárodné eucharistické kongresy. Ďakujem Bohu za hlbokú skúsenosť z Guadalajary v roku 2004, z Murcie a zo Slovenska. Kiež by som bol hoden priať „viatikum“ v poslednej chvíli!*

*S nesmiernou radosťou som privítal zvolenie Benedikta XVI. a sledujem jeho plodnú petrovskú službu. Dominus conserve teum! (Nech ho Pán zachová!)*

*Zverujem svoju dušu milosrdenstvu Boha, bohatého na milosrdenstvo, aby som mohol vidieť Kristovu tvár v Otcovom objatí! Nech ma Duch priviedie na tento Svätý vrch!*

26. februára 2007 Jozef kardinál Tomko

Odpočívajte v pokoji, otec kardinál!

Alena Perželová

**Na zamyslenie...**

**V tomto čísle na tému:**

## **VYCHOVÁVAME DETI PRE ŽIVOT, ALEBO ...**

...chceme prispôsobiť život blahu našich detí? Hned v úvode treba povedať, že naplnenie druhej časti otázky je nielen nemožné, ale aj nebezpečné. Nie je v našich schopnostiach pripraviť deti na nástrahy života, dobré či zlé situácie, ktoré ich v budúcnosti čakajú, nevieme im vydláždiť pohodlnú a bezproblémovú životnú cestu. Lenže my by sme tak strašne chceli, my by sme za nich dýchali, chodili do školy, robili skúšky, hľadali životných partnerov, platili im do konca života účty. Presne to je súčasný trend a v tejto súvislosti ma napadá jedna výborná televízna reklama, v ktorej sa staršia paní vkradne ráno do izby svojho syna a opýta sa ho, či si dá kakauko, na čo jej on odpovedá: „Ale mami, ved' už mám štyridsať rokov!“. My, či už rodičia alebo starí rodičia sme akoby zamrzli v jednom časovom úseku a donekonečna chceme prežívať ten pocit, keď sa malý pokrčený kričiaci batôžtek predstavil celej rodine a vyžadoval si nekonečné množstvo našej lásky, opatery, pozornosti. Zastali sme v čase a akosi sme si nevšimli, že z bábätka (veľmi rýchlo) vyrastá mladý človek, ktorý by si mal postupne začať budovať vlastný život, tvoriť vlastné názory a pripravovať sa na úlohu budúceho manžela, rodiča, zamestnanca, zamestnávateľa... Výchovu si zamieňame s akýmsi emocionálnym pripútaním našich ratolestí k nám samým v bohorovnom presvedčení, že im nedôverujeme, že ich považujeme za neschopné postarať sa o seba, že je nevhnutné podrobovať ich neustálej kontrole. No v konečnom dôsledku spochybňujeme takýmto konaním aj svoje vlastné výchovné metódy a dôveru v samých seba, že ich pripravujeme na život správne. Ak rodičia zaberajú v živote detí neadekvátne miesto, ak si ich pripútavajú závislou láskou, neposkytujúcou osobný priestor, paradoxne im veľmi ubližujú, pretože naši potomkovia nedokážu dospiť v čase na to určenom a veľkú časť života prežijú ako nezrelí ľudia, alebo sa zrelými nikdy nestanú. Výsledok môžeme vidieť všade navôkol.

Poznáte napríklad termín „helikoptéroví rodičia“? Má už sice 50 rokov, no v posledných rokoch sa skloňuje čoraz viac. Čo to vlastne znamená? Pôvodne tak začali trefne označovať tínedžeri svojich rodičov, ktorí sa nad nimi vznášali doslova ako vrtuľník, sledujúci každý ich krok. Je to však naozaj len roztomilý trend starostlivých rodičov, alebo hotová katastrofa pre dieťa?

Helikoptérový rodič nedovolí svojmu dieťaťu vykonať takmer žiadne rozhodnutie. Chce zaňho riešiť každú banalitu a neučí ho niesť zodpovednosť za svoje činy. Bojí sa, že potomok urobí chybu, ale on ju určite urobí a nie jednu, bude ich veľa, ale práve tie chyby a ich uvedomovanie si vy-

tvárajú z mládenca či slečny silnejšiu, zrelejšiu osobnosť. Ak budeme chcieť každý problém riešiť za dieťa, vždy bude preňho rozhodujúce, čo povie mama alebo otec. Ale nemal by byť výsledkom našej výchovy skôr pocit, že sa dieťa má na koho obrátiť, zdôveriť v situáciách, s ktorými si nevie rady, že mu vyjadríme rodičovskú podporu, ale nie automatické riešenie nejakej prekérnosti, ktorú ono za prekérnosť ani nepovažuje?

Určite poznáme to známe: „Ved' ja ti chcem len dobre!“. Pravdaže, ved' cielene ublížiť svojim najbližším chce len naozajstný psychopat. Len občas si ako rodičia nevieme správne zadefinovať primerané hranice v tom, kde končí láska a začína túžba prežiť za dieťa jeho život. Prestaňme spokojne hrajúce sa dieťa bombardovať neprimeraným množstvom otázok a príkazov typu: „Nie si hladný?“, „Nie si smädný?“, „Nie je ti zima?“, „Pozor spadneš!“, „Nebež tak rýchlo!“, ale rovnako sa prestaňme pýtať štrnáštročnej



dievčiny, či nie je hladná, ved' ona môže večeru pripraviť pre seba aj pre nás už sama.

Osobitnou kategóriou sú predstavy rodičov o budúcom povolaní dieťaťa. Začína to už v predškolskom veku. Dôsledne pozorujeme, aké - veku neadekvátne - znalosti či vlastnosti má náš Janko či Janka. Už sa vidíme, ako im gratulujeme pri promociách, už ho vidíme v bielom lekárskom plášti, v drahom obleku úspešného advokáta, v luxusnom aute úspešného podnikateľa alebo generálneho riaditeľa nadnárodnej spoločnosti. Mám pocit, že všetci si myslia, že sa im narodil génius. Pochváliť sa niekomu, že naše dieťa sa učí napríklad za traktoristu alebo krajčírku, považujeme za spoločenskú hanbu a radšej sa s tým nechválime. A čo keď to naše dieťa sa nájde a bude šťastné práve v takomto povolaní? Áno, snažíme sa deti uväzniť za múrom našich predstáv, čo je a čo nie je prijateľné pre nás. Pripravujeme im pôdu na problematické správanie, dusíme ich jedinečnosť, prirodzené talenty.

Nešťastným trendom je aj nesamostatnosť detí. Pomôcť drobcovi osamostatniť sa je vlastne o tom, ako ho podporiť v odpútaní sa od mamy tak, aby sám objavil svet,

preskúmal okolie a zistil viac o sebe samom. Dnešné deti, dnešní mladí ľudia (česť výnimkám) sa až tak snažiť nemusia – rodičia sú aktívni aj za nich – obskakujú ich, varia, upratujú, robia za nich úlohy, pripomínajú i dôležité termíny, platia účty, riešia za nich vzťahové problémy, vybavujú si to s rodičmi iných detí, s učiteľmi, bez toho, aby sa zamysleli, či tak konajú oprávnene, alebo len nekriticky obhajujú svoje dieťa.

Typickým fenoménom dnešnej doby sú „mamahotely“ alebo bývanie u rodičov „ultraallinclusive“. Aby som však bola objektívna, v mnohých prípadoch je to pochopiteľné. Osamostatniť sa v bývaní v našich končinách je finančne veľmi náročné a bez celoživotnej hypotéky sa to asi ani nezaobíde. Pre mnohých mladých je vlastné bývanie len nedosiahnuteľným snom.

Na druhej strane, mnohým mladým to nesmierne vychovuje. Maximálne pohodlie, stopercentný servis, a to všetko za pár drobných, alebo dokonca úplne zadarmo. Jednoducho rozprávka! Je úplne bežné, že dnešní tridsiatníci sa do samostatného bývania vôbec nehrnú. Oni sa totižto nehrnú ani do manželstva, ani do rodičovstva. Na záväzky majú predsa dosť času, chcú si len užívať, užívať. Zabúdajú, že tak, ako pribúdajú roky im, tak starnú aj tí, ktorí im ten „fullservis“ zabezpečujú a jedného dňa tu nebudú alebo sa bude potrebné postarať o nich.

## Organové koncerty v uplynulom období

Jednou zo sprievodných akcií počas odpustovej slávnosti bol aj organový koncert Róberta Bástiho, ktorý sa nám predstavil so svojim repertoárom už po druhýkrát. Koncert začal o 15:00 h a zazneli na ňom barokové diela od J. S. Bacha, fantázia na spomínaného skladateľa od francúzskeho skladateľa F. Liszta B-A-C-H, či známy prídadok Toccata F dur od Ch. M. Widora. Róbert sa venuje profesionálnemu hraniu len pár rokov, no napriek tomu predviedol veľkú dávku talentu a verím, že potešíl nejedného milovníka organovej hudby, o čom svedčil aj dlhý záverečný potlesk.

O mesiac neskôr náš organ rozoznel holandský organista a učiteľ Adriaan Hoek. Jeho koncert sa konal v rámci Medzinárodného Organového Festivalu už zosnulého dlhoročného organistu a pedagóga Ivana Sokola s názvom **MOFIS**. Tento festival má už vyše polstoročnú tradíciu a my sme boli jeho súčasťou už druhý raz. Adriaan Hoek nám predviedol veľmi zaujímavý a náročný repertoár od menej známych skladateľov ako Guy Bovet alebo Bert Matter, no zazneli známe diela od J. S. Bacha, Césara Francka či F. M. Bartholdyho. Zaujímavostou je, že takisto zaznela už vyššie spomenutá fantázia B-A-C-H od F. Listza. Mali sme tak možnosť vypočuť si jedno dielo v úplne inom prevedení.

U mnohých detí a mladých ľudí dnes absentuje zdravý vzťah k peniazom a materiálnym hodnotám. Otázkou totižto nie je, či majú vzťah k peniazom, ale aký majú vzťah k peniazom. Chcú všetko, hned a to najznačkovejšie a najdrahšie. Merítkom pre akceptáciu budúceho partnera je jeho finančná situácia, iste je to veľmi dôležité, ale oni snívajú o nechutne bohatých superpracháčoch. Pre mnohých rodičov je debata o peniazoch rovnako neprijemná ako debata o alkohole, drogách alebo sexe. Tieto konverzácie sú však veľmi dôležité, tieto debaty robia z detí vyspelejších jedincov a zároveň im poskytujú širšie povedomie o skromnosti, práci, povinnostiach, miernosti, sporivosti, trpezlivosti, vytrvalosti...

Tak veľmi si želám, aby sme my, mamy, otcovia, starí rodičia vychovávali našich nástupcov s kresťanskou, zhovievavou, ale aj napomínajúcou láskou, trpezlivosťou a vytrvalosťou a dali spoločnosti slušných, pevných, charakterných, samostatných dospelých ľudí.

Vždy ma však premkne zvláštny strach, keď si spomienim na slová Pána Ježiša pri ôsmom zastavení Krížovej cesty: „*Dcéry jeruzalemské, neplačte надо mnou, ale radšej plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi.*“ (Lk 23, 28)

**Alena Perželová**



Po záverečnom potlesku ešte zaznala organová transkripcia Rumunských tancov od B. Bartóka. Festival MOFIS si udržiava svoju tradičnú vysokú úroveň výberom interpretov aj samotnými dielami, čoho sme boli svedkami aj na tomto koncerte.

Umelcom želáme veľa úspechov a vytrvalosti a nášmu p. vikárovi ďakujeme za organizáciu a zaradenie aj nášho chrámu a organa do festivalu.

**Jozef Gödri**

# Láska nás vyliečí

Toto leto sme opäť putovali na miesto, kde u mňa došlo k takému prvému pocitovému dotyku s naozajstnou Láskou. Medjugorie. Je to miesto, kde neutícha veta: „Keby ste vedeli ako veľmi vás milujem, plakali by ste od radosti.“ Odpovedáme na toto? Na takéto vyznanie lásky? Častokrát áno – ale nevďačnosťou.



Panna Mária je trpežlivá. Matka sa predsa nikdy neunaví v rozdávaní lásky. Matka sa vždy postará. Keď malé dieťa učíme chodiť, čo urobíme? Postavíme sa pred neho, roztiahneme ruky a s úsmevom na tvári povieme – podľ, neboj sa, tu som, pomôžem ti, podržím ťa. Čakáme ho s láskou. A pri troche lásky v našich srdciach, by sme tieto slová dennodenne počuli „zhora“.

Naša kniha – kniha života má tvrdý obal. Je tvrdá a to doslovne. Hladnému darmu budeme hovoriť o nádherných miestach na zemi. Chorému darmu budeme rozprávať, aké je krásne slnko keď ráno vychádza. Ale kto má v srdci lásku,

nie je hladný, nie je chorý. Ten človek je na najlepšej ceste. Na najlepšej ceste k svätosti.

Boh nám ponúka liek – otvorme sa láske a dovoľme jej prebývať v nás. Naučme sa ju ponúkať a prijímať aj nie v príliš radostných situáciách. Nech nie je pre nás len frázou to, že máme byť vďačný za každý deň, za každý východ a západ slnka. Za každý výdych a nádych. Za každý krok a každé slovo.

Toto by mala byť taká prvá modlitba – ďakujem za lásku, ďakujem, že som v Božom pláne spásy. Som tu, chcem milovať a túžim byť milovaný. „Miloval si?“ „Koľko si miloval?“ „Prijímal si lásku?“ „Vedel si ju odovzdať?“ - toto sa bude Boh pýtať.

Nemôžeme len kritizovať! Dnešný egoistický človek je hluchý pre potreby druhého. Úprimne vypočuť druhého v problémoch - aj to je láska. Daruj čas tomuto človeku – aj to je láska. Tak ako je potrebné do jedla pridať soľ – tak my do skutkov pridávajme lásku. S láskou prijmime každého takého, aký je. Vážme si blízneho!

Kto mi je blízny? V sebe hľadajme blízneho. Nehľadajme vonku. My budme v prvom rade blízni! A nezabúdajme rozdávať lásku. Tú skutočnú, úprimnú. Aj to je jeden spôsob ako zotrieť slzy našej drahej Matky.

Panna Mária, obviaž naše rany svoju láskou, prosím. Naše poklesky, naše zranenia, naše duševné choroby, našu tvrdohlavosť, našu pýchu, naše neláskavé srdcia, našu odmietavosť. Uzdrav nás svojou Láskou. Vďaka Ti, Láska!

*Jarmila Deáková*

## JA TÚŽIM

Ružencové zrnká nechám dlaňou prúdiť  
a verím, že Boh príde spasíť nás! Nie súdit!  
Ja cestou putovať chcem, nie blúdiť!  
A lásku úprimnú Božiemu kráľovstvu slúbiť.

Studeným dažďom zahrejem si tvár  
a kvapky rosy nechám zemou tiecť.  
Horúcim slnkom ovlažím si dušu  
a v sparne nechám moju myseľ hriechu sa zriecť.

Na jednej loďke s Bohom plaviť sa chcem,  
po vode kráčať a zvelebovať matku zem.  
Tu Ježiš chodil, žil a dotýkal sa našich rán  
a teraz čaká! On otvoril už bránu brán.

Dieťaťom Kráľa túžim... chcem byť!  
Už tu na zemi chcem taký – čistý život žiť!  
Kráľovstvo nebeské... po tom túžme všetci!  
Pokora, čistá duša a zanechajme hriešne pozemské veci!

Slnko chcem ráno vítať s Máriou po boku  
a mesiac čakať za tichého spevu Jej.  
Každý skutok nech požehnaním sa mi stane,  
nech Máriiine slzy – utierajú čisté ľudské dlane.

Zrnko lásky zasejme a svätosť určite že vzklíči.  
Tak krásna čistota sťa slnečnica...  
Slnečnica... čo len k slnku – svetlu sa týči.  
A skloní hlávku pred nocou – tmou!  
Ach Mária! Tvoje plece nech mi je oporou.

*Boris Deák*

# Misionári z Veľkej Británie v našej farnosti



Anointing Fire  
Catholic Ministry

V dňoch 14 – 15. septembra 2022 navštívili našu farnosť katolícki laickí misionári indického pôvodu, žijúci a pôsobiaci na viacerých miestach Spojeného kráľovstva, Veľkej Británie a Severného Írska. Prišli do našej farnosti, aby sa za nás modlili a povzbudili nás vo viere hlásaním evanjelia. Na stretnutiach s nimi sme mali možnosť zažiť atmosféru nefalšovanej kresťanskej radosti, živej viery a moci Ducha Svätého. Pre mnohých to bola prvá skúsenosť s evanjelizáciou takéhoto typu a mnohí veriaci sa možno pýtali, kto sú a prečo prišli. V tomto článku sa pokúsime odpovedať na tieto otázky.

Katolícki laickí misionári, ktorí navštívili našu farnosť, sú súčasťou celosvetového hnutia s názvom Anointing Fire Catholic Ministry - AFCM (prihlásený preklad: Katolícka služba pomazania Ohňom.) Ide o katolícke charizmatické misionárske hnutie pomazané ohňom Ducha Svätého, ktoré založil a riadi

katolícky kňaz páter Xavier Khan Vattayil v Indii. Cieľom hnutia je celosvetová evanjelizácia a spása duší. Hnutie nie je akousi paralelnou Cirkvou. Je to hnutie veriacich verných Katolíckej cirkvi a slúžiacich Katolíckej cirkvi. Charizmou hnutia je: 1. Používanie chariziem Ducha Svätého 2. Služba oslobodenia od vplyvu zlého ducha 3. Ohlasovanie evanjelia 4. Modlitba za kňazov a zasvätené osoby. Patrónom hnutia je Mons. Jacob Manathodath, biskup diecézy Palghat v Indii.

Ide o celosvetovú komunitu kňazov, rehoľníkov a laikov. Aj traja misionári, ktorí nás navštívili, Sebastian, Jacob a Sunny, patria medzi laických služobníkov, ktorí žijú so svojimi rodinami vo Veľkej Británii, kde pôsobia a pracujú na poli evanjelizácie. Sunny Joseph je koordinátor hnutia pre Európu. Už viackrát navštívil Slovensko a jeho snom do budúcnosti je zriadniť komunitu na Slovensku. Úlohou komunit v jednotlivých štátoch je pomáhať domácim kňazom v evanjelizácii. Zameriavajú sa na vedenie duchovných cvičení a konferencií pre kňazov, zasvätených a laikov. Ponúkajú duchovné obnovy pre farnosti, tiež formačné programy a semináre pre deti a mládež, svoje aktivity rozvíjajú aj v mediálnom priestore.

Ďakujeme za ich službu v našej farnosti a do ďalších dní im vyprosujeme hojné zdravie, plnosť milostí a darov Ducha Svätého.

*Martin Bunda, kaplán*

## ? Vy sa pýtate - Hlas srdca odpovedá !

Na Vaše otázky odpovedá vsdp. Rastislav Polák – vikár.  
V aktuálnom vydani odpovedáme na nasledovné otázky:  
**Bohuznámy:** „Môžem činiť pokánie za hriechy niekoho iného, môžem prosiť za odpustenie hriechov niekoho iného?”

**HS:** Vo Svätom písme na mnohých miestach čítame ako proroci vyzývali ľudí k pokániu. Zoberme len nám známeho proroka Jonáša, ktorý kráčal mestom Ninive a vyzýval obyvateľov mesta k pokániu, aby sa zachránil: „Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené!“ (Jon 3, 4) A čo čítame ďalej v 5. verši: „Mužovia z Ninive uverili Bohu, vyhlásili pôst a obliekli sa do vrecovín od najväčších po najmenších.“

Vidíme jasný dôkaz, že nikto iný, ale ten kto zhrešil, musí priniesť nápravu. Pokánie to je zmena zmýšľania v srdci konkrétnego človeka. Ja nemôžem robiť pokánie za iného v zmysle, že ho tým zachráním. Kolko vecí, povinnosti robia rodičia za svoje deti a neraz ako to skončí, keď deti dospejú. Môžem sa za toho druhého človeka modliť, aby Boh vzbudil v ňom ochotu spoznať svoj hriech a napraviť sa. To môžem. Aj do školy nemôžem chodiť za druhého, každý chodí za seba, ale môžem toho druhého k tej škole odprevadiť, povzbudiť ho, vysvetliť prečo je to pre neho dôležité, ale rozhodnúť sa ísť do tej školy, musí on sám.

Chuck Colson vo svojej knihe *Jak milovať Boha* uvádzá tri hlavné dôvody, prečo takmer nikto nehovorí o hriechu a pokáni:



Často skrátka nie sme ochotní priať realitu osobného hriechu a priať to, že potrebujeme pokánie. Nie je pre nás problém vidieť hriechy mafiánov, ale určite by sme sami seba nezaradili do rovnakej kategórie. Aj keď nie sme dokonalí, určite sa cítime lepší ako nejaký zlý človek v našich očiach alebo ten, ktorý je pretriasaný v médiách. Koniec koncov nikto nie je dokonalý a Boh chápe, že sme iba ľudské bytosti. Naša porušená ľudská prirodzenosť má schopnosť ospravedlňovať všetky skutky, ktorých sa dopúšťame.

Naša kultúra poprela samotnú existenciu hriechu a sme ovplyvnení humanistickými hodnotami, že sme dobrí a môžeme sa zdokonaľovať prostredníctvom vedy a vzdelania. Názory súčasného sveta takmer vymazali z nášho vedomia existenciu osobného hriechu. Stretávane sa s názorom, že za hriech uprostred nás je zodpovedná spoločnosť a nie jednotlivec. Jednotlivci sa dopúšťajú zločinov preto, že sú k tomu donútení a nie preto, že sa k tomu sami rozhodli a praví vinníci sú chudoba, život na okraji, diskriminácia.

Moderný spôsob šírenia evanjelia nevyzýva k pokániu, lebo máme strach, aby sme neodradili neobrátených, ale aj preto, že by čistá pravda mohla vyhnať mnohých pravidelných návštevníkov bohoslužieb z ich pohodlných lavíc. Dôsledkom toho je neslané a nemastné posolstvo zodpovedné za epidémiu „ľahkej viery“, kresťanstva bez nákladov.

*Rastislav Polák – vikár*

# Pesničky, ktoré v JKS nenájdete:

# V tomto čísle ponúkame pieseň k oslave Najsvätejšej Eucharistie:

# *Srdce moje láskou žiari*

1. Srdce moje láskou žiari, ked' Ježiša prijať mám.  
Otvorili sa nebesá, prichádza Boh ku mne sám.
  - R.: Prídi, prídi, čakám teba ako pokrm nebeský,  
Ježišu, len tebe chcem žiť čistý život anjelský.
  2. S vierou, láskou i nádejou k oltáru pristupujem.  
Svoje srdce iba tebe, Ježišu môj, darujem. R:
  3. Posilni ma, drahý Ježiš, svojím Telom presväťom  
Buď mi vzácnym, milým hostom,  
hoc som človekom hriešnym. R:
  4. Ty si všetka radosť moja, neodchádzaj, Pane môj  
Zbav ma strachu, nepokoja,  
prosím ťa vždy pri mne stoj. R:

# !!! SÚŤAŽ !!!

# Namaloj Svätú rodinu a vyhraj



*Milé deti,  
zapojte sa s našim časopisom  
do výtvarnej súťaže  
„Sväťá rodina mojimi očami“*

## Podmienky súťaže:

Súťaž bude prebiehať od 15. novembra do 23. decembra 2022 a je určená pre deti vo veku od 5 do 12 rokov. Každé dieťa sa môže zapojiť len jedným vlastným výtvarom na veľkosťi papiera A4. Technika maľovania a použité druhy farieb sú neobmedzené.

Prosíme rodičov, aby obrázky svojich ratolestí s uvedením mena a priezviska dieťaťa, ako aj veku dieťaťa nechali v sakristii. Určená porota vyberie tri najkrajšie kresby, bez poradia a deti budú odmenené peknými cenami. Výsledky súťaže zverejnime na slávostnej trojkráľovej svätej omši o 10:30 hod., t. j. 6. januára 2023. Vítazné výtvory budú vystavené na nástenke v kostole a ich fotografie uverejnieme aj v našom časopise.

*A opäť vám prinášame niečo  
z pera mladého umelca vo farnosti:*

Obloha

*Hviezdy svietia na oblohe  
a vonku je krásne,  
ja si sedím za stolíkom,  
opäť píšem básne.*

*O tom ako hviezdy žiaria  
a majú čarovnú moc,  
ale my ich uvidíme,  
až ked' príde tmavá noc.*

*Píšem báseň aj o slnku,  
že nám krásne svieti  
a dáva jas i teplo nám,  
bez slnka by nekvitli kvety.*

*Na oblohe svieti ešte mesiac  
a pravidelne mení svoj tvar.  
Osvetľuje nás vždy v noci,  
strieborným svitom zalieva kraj.*

Filip Kántor

• K jednotlivým povolaniám prirad' ich patrónov:

- |                |                       |
|----------------|-----------------------|
| 1. POŽIARNICI  | Sv. TOMÁŠ AKVINSKÝ    |
| 2. CESTUJÚCI   | Sv. KRIŠTOF           |
| 3. DÁŽDNIKÁRI  | Sv. JÁN MÁRIA VIANNEY |
| 4. FARÁRI      | Sv. JOZEF             |
| 5. FILOZOFI    | Sv. BARBORA           |
| 6. BANÍCI      | Sv. MEDARD            |
| 7. REMESELNÍCI | Sv. FLORIÁN           |

- Správne usporiadaj písmená a vytvoríš krstné mená.

- |            |             |
|------------|-------------|
| A MUSEL    | SLĽUBOVAL   |
| KORAL      | VESLOVAL    |
| NADRELO    | SLOVO BRADA |
| VIL SESTRE | TERAZ OHNI  |
| DERIE FRAK | EH TANIER   |
| BEŽAL TA   |             |

# VARÍME S MARTOU

Aj keď zemiaky nepatrili medzi biblické potraviny, v dnešných časoch tvoria základnú zložku našej každodennej stravy. Aktuálne vrcholí ich zber a určite si mnohí spomínajú na atmosféru hromadných jesenných zberov tejto úžasnej plodiny, keď spod kyprej vyorané zeme vykukla hromada menších či väčších zlatistých hrudiek. Používame ich ako chutnú prílohu, ale aj ako hlavné jedlo, pripravené podľa mnohých receptov. My vám tentokrát ponúkame skôr netradičné alebo možno už aj trochu zabudnuté recepty zo zemiakov, banduriek, grulí či krumplí, ktoré za pár eur zasýtia celú rodinu.

## PUSTOVNÍCKA BABA

Potrebujueme:

- 700 g zemiakov
- sol'
- 200 g jemných krúp
- dve cibule
- 300 g uvareného údeného bôčika
- 2 lyžice bravčovej masti
- majorán
- mleté čierne korenie
- rasca
- dva strúčiky cesnaku

**Príprava:** očistené zemiaky nakrájame na kocky a uvaríme v trojnásobnom množstve posolenej vody. Krúpy umyjeme, zalejeme 400 ml vody, posolíme a uvaríme do mäkkia. Nadrobno pokrájanú cibuľu oprážime na masti, pridáme bôčik, nakrájaný na kocky a krátko popražíme. Uvarené, nescedené zemiaky popučíme, pridáme krúpy, cibuľu s bôčikom, sol', majorán, korenie, rascu, pretlačený cesnak a dobre premiešame. Zmes rozotrieme na pekáč a vo vyhriatej rúre upečieme dozlata. Podávame so sladkým alebo s kyslým mliekom.

## ZABLAFUŇKY (PRE 4 OSOBY)

Potrebujueme:

- 1 kg zemiakov
- 3 PL hladkej múky
- šľahačka alebo sladká smotana
- 6 vajec (4 natvrdo uvarené a 2 surové)
- sol'
- nové korenie
- bobkový list
- cesnak
- slanina

**Príprava:** zemiaky ošúpeme, zalejeme vodou tak, aby boli prikryté a uvaríme do mäkkia, až sa rozvaria. Posolíme, pridáme koreniny a prelisovaný cesnak. Po uvarení vodu nezlejeme. V smotane rozšľaháme múku, pridáme k zemiakom a dôkladne premiešame. Môžeme pridať aj kúsok masla. Na záver rozbijeme do hrnca dve vajcia, kto chce môže pridať aj vyškvarenú slaninu aj s tukom. Pri servírovaní dáme každému stolovníkovi do taniera jedno vajce na tvrdo – vcelku, alebo pokrájané, a naň nalejeme zemiakovo – múčnu kašu.



## KUCMOCH

Potrebujueme:

- 4 – 5 veľkých zemiakov
- 1 ½ lyžice oškvarkov
- 1 PL cmaru
- 2 vrchovaté PL hladkej múky
- 1 PL masti na vymästenie plechu
- 2 väčšie jablká
- kyslá smotana
- mleté čierne korenie
- sol'

**Príprava:** surové zemiaky postrúhame, pridáme cmar, múku, oškvarky, čierne korenie a sol'. Pripravíme cesto ako na zemiakové placky a necháme ho odstáť. Medzitým vymastíme vyšší plech, nalejeme doň cesto a rozotrieme ho až po okraje vo výške približne 3 mm. Potom nakrájame jablká na polmesiačiky a rovnomerne ich rozložíme na povrch cesta. Pečieme pri teplote 200 °C, kým sa neurobí kôrka. Po upečení pokrájame placku na kúsky, ktoré pred podávaním prelievame kyslou smotanou.

## TŁAPKANCE

Potrebujueme:

- 600 – 800 g zemiakov
- 140 g hrubej múky
- 40 g hladkej múky
- 1 vajce
- sol'
- 150 g mäkkého syra
- 2 dl smotany

**Príprava:** umyté zemiaky pokrájame na kocky a uvaríme v osolenej vode. Z múky, vajca a trošky vody vypracujeme husté cesto, ktoré rozvalkáme, trháme z cesta nepravidelné kúsky do vriacej osolenej vody. Ak sa cesto lepí, posypeme ho mûkou. Po uvarení tlapkance pomiešame s uvarenými zemiakmi. Mäkký syr vymiešame so smotanou a zmes prelejeme. Tlapkance môžeme podávať aj s kyslou kapustou, ale v tom prípade ich polejeme vyškvarenou, údenou slaninou.

## ZAHORÁCKA ŠUSTERKA – SLIVČANKA

Potrebujueme:

- 500 g zemiakov
- 40 g masla
- mlieko
- sol'
- slivkový lekvár
- zomletý mak
- práškový cukor a 80 g rozpusteného masla

**Príprava:** zemiaky uvaríme do mäkka, scedíme, pridáme 40 g masla a toľko vriaceho mlieka, aby sme po vymiešaní dostali hladkú hustú kašu. Porcie nakladiem na taniere, dobre natrieme slivkovým lekvárom, posypeme makom zmiešaným s cukrom a pokvapkáme rozpusteným maslom. Namiesto maku môžeme použiť aj tvaroh a cukor.

## STAROSLOVENSKÝ PODLESNÍK

Potrebujueme: 12 veľkých zemiakov  
2 dcl smotany  
2 vajcia  
5 PL hrubej múky  
mleté čierne korenie  
soľ  
masť

**Príprava:** surové zemiaky postrúhame, vodu z nich vytlačíme, alebo ich scedíme. Získanú hmotu rozmiešame so smotanou, vajíčkami, múkou, korením a soľou. Hmotu rozotrieme na pomatený plech a upečieme v horúcej rúre do červena. Po upečení povrch potrieme mastou (najlepšie husacou) a rozkrájame na štvorce. Podávame teplé.

## STRAPATÁ NEVESTA

Potrebujueme: 800 g zemiakov uvarených v šupke  
4 vajcia  
150 g polohrubej múky  
600 g jabĺk  
60 g cukru  
mletá škorica  
soľ  
maslo

**Príprava:** deň vopred uvarené zemiaky ošúpeme, postrúhame a zľahka premiešame s múkou, 2 vajcami a soľou. Do vymasneného pekáča dáme tretinu zemiakov, na ne polovicu ošúpaných a postrúhaných jabĺk, posypaných cukrom a škoricou. Na to druhú tretinu zemiakov, druhú polovicu jabĺk a poslednú tretinu zemiakovej masy. Povrch pokvapkáme rozpusteným

maslom a dáme zapieť do rozohriatej rúry. Asi po 20 minútach zmes zalejeme 2 rozšľahanými vajcami a dopečieme.

## FUČKA

Potrebujueme: 12 stredne veľkých zemiakov  
2 hrnčeky hrubej múky  
voda  
maslo  
soľ  
opražená slanina alebo cibuľa (cukor)

**Príprava:** zemiaky ošúpeme, pokrájame na menšie kúsky, zalejeme vodou, osolíme a necháme variť. Tesne pred dovarením vodu zlejeme tak, že časť v zemiakoch necháme, posypeme ich po vrchu múkou a necháme prevriť. Nemiešame. Odstavíme a múku so zemiakmi tlačidlom na zemiaky spojíme. Porcie kaše polejeme opraženou cibuľou na bravčovej masti (môžeme opraziť cibuľu so slaninkou).

⇒ Vedeli ste, že ... ⇌

*... pred tým, než si zemiaky získali vo svete všeobecnú obľubu a uznanie, prešla veľmi dlhá cesta. Pôvodne sa ľudia pozerali na zemiaky ako pokrm pre zvieratá a tak vznikla domnienka, že zemiaky - škaredé znetvorené hluzy z pohanských civilizácií sú pre ľudí nevhodnou potravou. Vo Francúzsku sa zase šírili správy o tom, že zemiaky sú pôvodcom mnohých chorôb ako malomocenstvo a lepra, čo viedlo k tomu, že ich pestovanie bolo zakázané, pod hrozbou pokutu ba dokonca aj popravy.*

*Nešťastnú povest mali zemiaky aj na kráľovskom dvore Alžbety I. Netušiaci kuchári, pripravili novoprivezenú plodinu skutočne netradične a to tak, že samotné hluzy zemiaka vyhodili a uvarili len stonky a listy. Po tom, ako kráľovská rodina z tohto pokrmu ochorela, boli zemiaky zakázané na viac ako 100 rokov.*

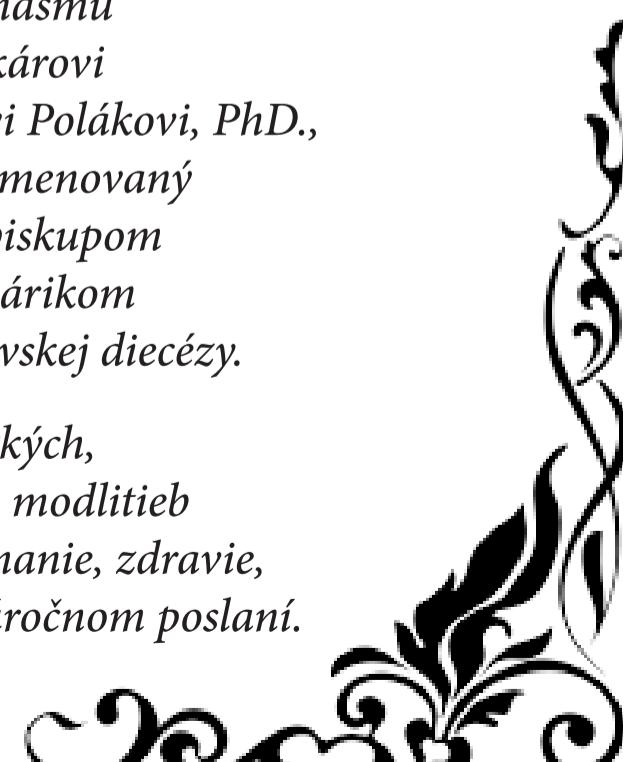
Alena Perželová

# Blahoželáme!!!

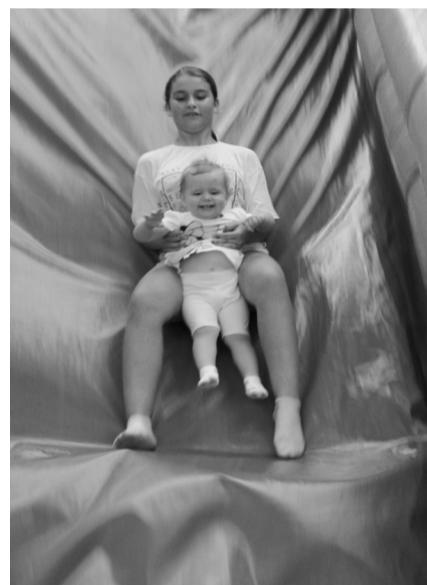
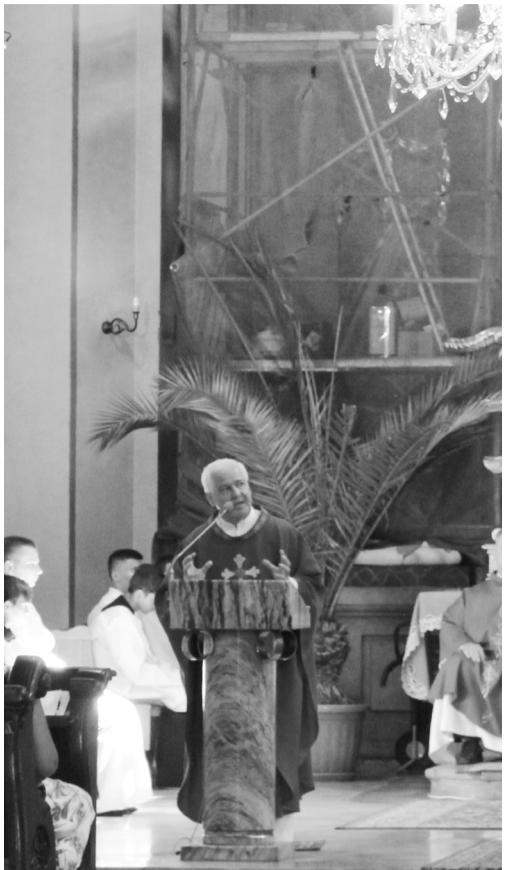
Srdečne blahoželáme nášmu  
pánovi dekanovi – vikárovi

Mons. ThDr. PaedDr. Rastislavovi Polákovi, PhD.,  
ktorý bol 1. júlom 2022 vymenovaný  
rožňavským diecéznym biskupom  
Mons. Stanislavom Stolárikom  
za generálneho vikára Rožňavskej diecézy.

Zároveň prosíme všetkých,  
aby ho zahrnuli do svojich modlitieb  
a vyprosovali mu Božie požehnanie, zdravie,  
trpezlivosť a vytrvalosť v jeho náročnom poslaní.



# ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI



# ... A FARSKÝ DEŇ 2022

Dvadsiatydeviaty august má pre rimavskosobotskú farnosť osobitý, slávnostnejší charakter, aj napriek tomu, že na Slovensku máme v ten deň štátny sviatok. Soboťania si pripomínajú sviatok Mučeníckej smrti Jána Krstiteľa, patróna našej farnosti – Soboťania majú hody.

Už niekoľko rokov sa pod taktovkou pána vikára Poláka usporadúva Farský deň, výnimočný čas pre všetkých farníkov, kedy hám viac ako inokedy zažívame ten úžasný pocit, že sme jedna veľká kresťanská rodina.

No a inak tomu nebolo ani v tomto roku a určite sme sa všetci na túto krásnu slávnosť tešili. Program bol vskutku bohatý: adorácia, modlitby, slávnostná svätá omša,

vysluhovanie sviatosti zmierenia, koncert vážnej hudby, a samozrejme príjemné a veselé posedenie Pod orechom v ZUŠ-ke. Presne tak, ako sa na správny odpust patrí.

V predvečer slávnosti pripravili naši páni kapláni a mládež moderovanú adoráciu k Sviatosti oltárnej.

Stredobodom odpustového dňa bola slávnostná svätá omša za účasti nie len našich pánov farárov, ale aj ďalších kňazov z iných farností z blízkeho okolia, ale aj zdaleka. Hlavným celebrantom bol Mons. ThLic. Vladimír Vojtaššák, pán farár z farnosti Dolná Strehová. Jeho pôsobivú homíliu ocenili prítomní verejci potleskom. Ústredná myšlienka kázne pána farára by sa snáď mohla stať

nepísaným mottom celej slávnosti: „*Sme blázni pre Ježiša!*“

V popoludňajších hodinách sa vo farskom kostole uskutočnil organový koncert Róberta Bástiho, nasledovala modlitba Korunky Božieho Milosrdensva.

No a potom sme sa všetci presunuli na dvor do ZUŠ-ky, kde už rozvoniala bohatá hustá kapustnica. Aj keď sme zo začiatku asi všetci trpli, že nás pokropí inak tak prepotrebny dážď, nakoniec sa nebíčko na nás usmialo a hodujúci (ktorých je z roka na rok viac a viac) sa mohli zabávať do večerných hodín pri príjemnom počasí. Vrava a smiech dospelých sa miešali s džavotom a výskotom detí. Detúrence si naozaj prišli na svoje - na nafukovací hrad, či trampolínu stál vždy dlhý rad, vybehanú energiu deti dopĺňali cukrovou vatou, ale aj množstvom vynikajúcich zákuskov a koláčov, pod ktorými sa stoly prehýbali, naše šikovné farníčky sa opäť nedali zahanbiť. O dobrú náladu sa postaral so svojou hudobnou produkciou DJ Spodniak. Zovšadiaľ bolo vidno len samé usmievavé tváre a radostné pohľady.

V mene všetkých farníkov sa chcem podakovať VŠETKÝM, NAOZAJ VŠETKÝM, ktorí akýmkolvek spôsobom prispeli k nádhernej atmosfére tohto Božieho dňa našej farnosti.

Tešíme sa na Farský deň 2023!

**Alena Perželová**

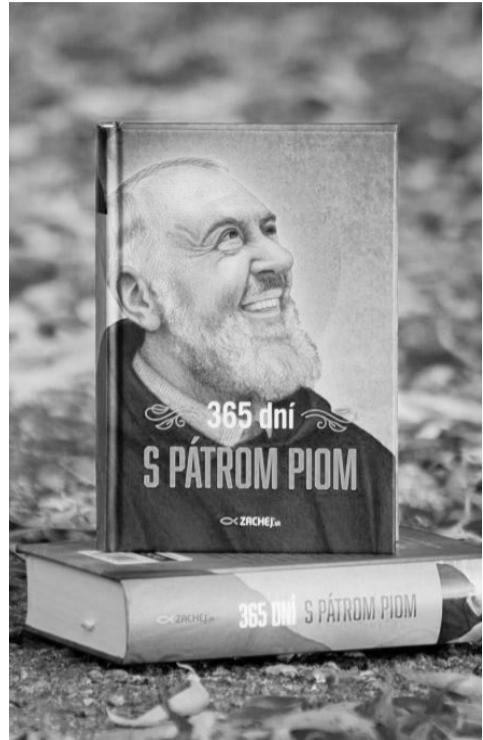


Organové koncerty, vľavo Róbert Básti, vpravo holandský interpret Adriaan Hoek.



Aj naša farnosť sa zapojila do akcie mesta s názvom Klobása fest 2022.

# Duchovné „vychytávky“ z obchodu ZDENKA



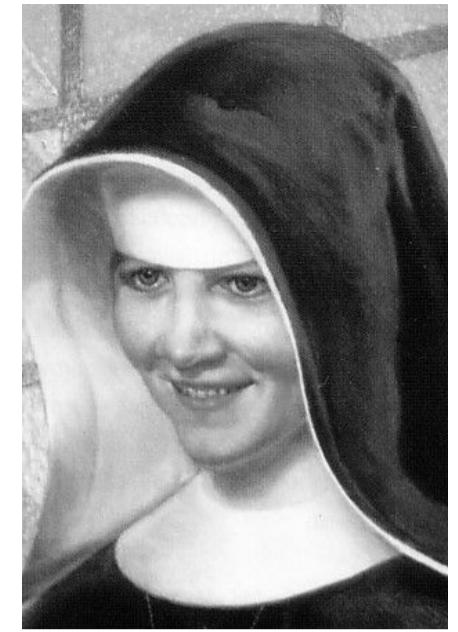
Milujem knihy typu „365 myšlienok...“, teda na každý deň v roku. Čo ma na nich baví asi najviac je to, že som tak trochu nútená otvoriť takúto knižku každý deň, citát a myšlienku si prečítam za pár sekúnd, ale stopa po krásnych, mûdrych slovách zostáva vo mne omnoho dlhší čas a už sa veľmi teším a horím zvedavostou, čo tam nájdem nasledujúci deň.

Na knižnom trhu je ich naozaj poriadne veľa, s rôznymi tematickými okruhmi, od rôznych autorov, z rôznych oblastí. Niektoré sú vydávané v knižnej podobe, iné v praktickom formáte stolového kalendára, vtedy mi oči

zablúdia na citát aj viackrát v priebehu dňa. Presne takouto „tristošestdesiatpäťkou“ je aj zbierka úžasných myšlienok sv. Pátra Pia z Pietrelciny, ktorého sviatok si pripomíname každý rok 23. septembra. Jej presný názov je „365 dní s Pátrrom Piom“ a kúpite ju ako viazanú knihu približne vo veľkosti papierového formátu A5. Obsahuje 365 úryvkov z pôsobivých listov svätého Pátra Pia, ktoré písal svojim „ovečkám“. Kniha nám ponúka pomoc a rady obdivuhodného a veľmi obľúbeného svätca na každý deň v roku, ktoré sú aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým. Za všetko len kratučká ukážka:

„Nestrácaj odvahu, keď zas a znova padáš, ale zakaždým sa vzchop, zaodejúc sa obnovenou dôverou a hlbšou pokorou.“ (citát z 15. 11. 2017, adresovaného Antoinette Vono)

Alena Perželová



## ČEREŠNIČKA NA TORTE Sedembolestný ruženec

Klasické ruženčeky poznáme asi všetci, existujú v rôznych vyhotoveniach, z rôznych materiálov a v rôznych farbách – vo forme retiazok, náramkov, prsteňov. Dnes vám ponúkam špeciálny ruženec na modlitbu Sedembolestného ruženca, ktorý sa modlí trochu inak, ako „základné“ ružence. Ostatne, návod na modlitbu Sedembolestného ruženca nájdete na inom mieste aktuálneho čísla Hlasu Srdca.



## Pozvánka

- ◆ 21. októbra 2022 navštíví našu farnosť Rimavská Sobota páter Peter Fillo.

V súčasnosti pôsobí na ostrove Cebu – mesto Cebu na Univerzite San Carlos.

Počas dňa bude mať stretnutie so študentami gymnázia a sv. omšu o 16:30 hod. vo farskom kostole. Po sv. omši stretnutie s veriacimi spojené s videoprojekciou z Misijnej stanice kde P. Peter pôsobí.

- ◆ KONCERT Michala Červienku a jeho hostí

23. 10. 2022 o 15:30 hod. v našom farskom kostole účinkujú:

MICHAL ČERVIENKA - akordeón  
JAROSLAV DVORSKÝ - spev  
JÚLIA GREJTÁKOVÁ - klavír